

# przegląd PRASKI



**CZY NA PRADZE POWSTANIE  
KOLEJNA TĘŻNIA?** s. 2

Bezpłatny magazyn mieszkańców Pragi-Północ numer 30 | wrzesień 2019 roku | ISSN 1897-9513 | Przeglądpraski.pl

## TO BYŁO UDERZENIE W URZĄD

**Urzędniczka,  
która próbowała  
oskarżyć  
wiceburmistrza  
o mobbing,  
będzie się  
tłumaczyć  
policji**



**NIE DAJ  
SIĘ GRYPIE!**

s. 7

Ruszył program  
bezpłatnych  
szczepień dla  
osób po 65.  
roku życia

ZDROWIE

**SPRAWDŹ ZMIANY  
W KOMUNIKACJI**

s. 5

W tym roku pociągi metra pojadą nowym  
odcinkiem II linii od Dworca Wileńskiego  
do stacji Trocka. Podziemna kolejka  
przyniesie też zmiany w komunikacji  
naziemnej

KOMUNIKACJA MIEJSKA NA PRADZE

**najlepsza reklama  
na Pradze-Północ**

**reklama@przeglądpraski.pl**



# ZDROWY DUCH WIELKIEJ PRAGI

**Za niespełna dwa miesiące minie pierwszy rok obecnej kadencji praskiego samorządu. To będzie dobry czas na podsumowanie działań zarządu i radnych dzielnic. Tych ostatnich szczególnie warto sprawdzić, najlepiej dwa razy, bo to Państwo są za nich odpowiedzialni. Tak jak za mnie.**

**KAMIL CIEPIEŃKO,  
RADNY DZIELNICY PRAGA-PÓŁNOC**

Początek września to dobry czas. Po wakacjach wszystko wraca do normy. Jesteśmy pełni energii, mamy dobre samopoczucie, plany i postanowienia. A jeśli komuś brakuje uśmiechu, to zawsze może skorzystać ze spaceru wokół tętni na pl. Hallera. Tegoroczne upały dały się we znaki kuracjusom, którzy poprosili o osłony przed słońcem. Wniosek wpłynął, więc trzeba coś wymyślić.

Jeszcze przed wakacjami udało mi się zmobilizować drogowców do wymiany płyt chodnikowych na rondzie Starzyńskiego. Wiele z nich było popękanych i pokruszonych, więc stanowiło zagrożenie. Prawie 1000 mkw. chodnika do wymiany! Przy okazji zlikwidowaliśmy jedno z największych rozlewisk przy ul. Jagiellońskiej. Osiedlowa droga, tuż przed rondem, zawsze po deszczu zamieniała się w ogromny zbiornik wodny, brudny i niebezpieczny. Dzisiaj nie ma już po nim śladu.

W tym samym czasie pewna młoda mama poinformowała mnie o przeszkodach, które utrudniają jej codzienny spacer z wózkiem. Dwa ogromne chodniki, dzięki wsparciu praskich urzędników, udało się obniżyć.

Spacerowy szlak Pragi II znów jest przyjazny.

Zapewne każdy z nas wie, gdzie znajduje się skwer Karola Szymanowskiego, większość kojarzy też postać patrona z kompozytorem i pianistą. Ale czy ktoś z nas zna jakiś utwór artysty? Ja też nie, dlatego zaproponowałem, aby na skwerze pojawiała się multimedialna ławka, na wzór tych stojących przy Krakowskim Przedmieściu, sławiących Fryderyka Chopina. Przy okazji dowiedziałem się też, że „skwer Szymanowskiego” to umowna nazwa, która nie funkcjonuje w oficjalnym obiegu. To też zmienimy.

Pozostając jeszcze przy ważnych postaciach: niedługo rozpocznie się remont pomnika Józefa Szanajcy, architekta, o który zabiegałem. Konstrukcja wytrzymała 40 lat i najwyższy czas na lifting, szczególnie że w tym roku przypada 80. rocznica śmierci artysty. Architekt zginął podczas niemieckiego najazdu na Polskę.

W duchu praskiej historii jeszcze w tym roku zostanie zmieniona treść tablicy na krzyżu, który upamiętnia obrońców Pragi z 1794 r. poległych w czasie ostatniej bitwy insurekcji kościuszkowskiej, znanej jako Rzeź Pragi. Napis na tablicy jest nieprecyzyjny, informuje o agresorze, niejakim Suworowie. Jeden z mieszkań-

ców zwrócił moją uwagę, że mało kto kojarzy dziś nazwisko rosyjskiego dowódcy. Niebawem pojawi się więc nowa tablica, zaakceptowana m.in. przez Instytut Pamięci Narodowej.

Sport, a w szczególności promocja aktywnego stylu życia, to jedna z moich priorytetowych aktywności. Dlatego w tegorocznej edycji budżetu obywatelskiego złożyłem projekt pn. „Sala bokserska”, czyli modernizacja i przystosowanie sali treningowej do potrzeb młodych sportowców z Pragi. Sala znajduje się w kompleksie sportowym przy ul. Targowej 86. Na sali od kilku lat organizowane są treningi boks i samoobrony dla prażan. Wyposażenie sali, m.in. worki bokserskie czy rękawice, zostało ofiarowane przez mieszkańców.

Mieszkańcy sami też dbają o porządek zarówno w obiekcie, jak i wokół niego. Sala wymaga jednak odświeżenia i przystosowania do standardów. Dotyczy to m.in. wymiany oświetlenia, dostępu do natrysków i szatni, zamontowania drabinek oraz specjalnych mat. Wraz z rosnącą popularnością tego miejsca obiekt wymaga też przystosowania do korzystania przez najmłodszych.

Warto pamiętać, że u podstaw wszystkiego leży właśnie sport i aktywność fizyczna. Wiadomo też, gdzie mieszka zdrowy duch.



# BUDŻET OBYWATELSKI CZY PRASKI?

**Pani radna – zagadnęła mnie niedawno znajoma – nie dałoby się usunąć tych ławek pod moimi oknami? Ciągły hałas, krzyki, przekleństwa, spać w nocy nie można... A za rogiem sklep monopolowy, więc te ławeczki są naturalnym miejscem do spożytkowania zakupionych właśnie dobroci.**

**BARBARA DOMAŃSKA,  
RADNA DZIELNICY PRAGA-PÓŁNOC**

Uruchamiam pamięć. Skąd te ławeczki się wzięły? Ano tak. Budżet partycypacyjny (wówczas, dziś już obywatelski). Nie jest łatwo – myślę smętnie – cała procedura się odbyła, na czele z weryfikacją merytoryczną i głosowaniem mieszkańców. Jak można ingerować w demokratyczny wybór suwerena? Skoro mieszkańcy sami tak zdecydowali. Głosowali, czyli chcieli, sami wybrali. Czy na pewno? Znowu sięgam pamięcią wstecz i przypominam sobie tamto głosowanie (pełniłam wówczas szczytną funkcję koordynatora ds. budżetu partycypacyjnego). Mieszkańcy budynku sąsiadującego z ławeczką pytali mnie, na czym polega ów projekt, kryjący się pod chwytliwą prospołeczną i proekologiczną nazwą. „A nie, to my tego nie chcemy” – oświadczyli, gdy zapoznali się z treścią opisu projektu. „Nie będziemy na to głosować, to dla nas oznacza tylko hałas i problemy”. Jak się okazało, zagłosowali inni, prawdopodobnie mieszkający z dala od konsekwencji swojego wyboru. Sta-



re powiedzenie o punkcie widzenia sprawdza się do tej pory – łatwiej przyklaskiwać nawet nie do końca udanym pomysłom, jeżeli nie trzeba się później borykać z ich skutkami. W tym miejscu wnikliwi czytelnicy mogą zapytać, co z pomysłodawcą. Czy mieszka w tym miejscu lub w pobliżu? Nie. Na jakiej podstawie uznał, że ta ławeczka to jest to, czego mieszkańcy tej okolicy pragną i potrzebują najbardziej? Rozmawiał z nimi? Pytania te są oczywiście retoryczne. Regulamin budżetu, co prawda, przewidywał obowiązkowe spotkania dyskusyjne, a nawet listy poparcia dla projektów. Cóż z tego, skoro dotyczyło to wszystkich mieszkańców Warszawy? Z tej historii płynie jedna refleksja. Jeżeli chcemy, by o naszych praskich, lokalnych sprawach nie decydowali ci, którzy z naszym praskim podwórkiem mają niewiele wspólnego, by nie uszczęśliwiali nas na siłę kolejnymi ławeczkami, ptaszkami czy motylkami – to zgłoszmy na to, co dla nas naprawdę ważne. Mamy teraz kolejną szansę – głosowanie trwa do 23 września! Moje projekty to: „Zielona Brzeska – zielona droga do szkoły”, „Nowe atrakcje w parku Praskim”, „Naprawa alejek w parku Praskim”.

# OBYWATELU, ZAINWESTUJ W NASZĄ PRAGĘ!

**Budżet obywatelski to doskonała okazja, aby zrealizować swoje plany, pomysły na polepszenie lokalnego otoczenia, czyli Pragi. Startuje VI edycja budżetu, a wśród wielu projektów dopuszczonych do głosowania na 2020 r. są trzy zgłoszone przeze mnie.**

**JACEK WACHOWICZ,  
RADNY DZIELNICY PRAGA-PÓŁNOC  
prezes stowarzyszenia Kocham Pragę**

Jako stowarzyszenie Kocham Pragę i radni mamy długą tradycję realizacji dobrych, przemyślanych i potrzebnych dla mieszkańców dzielnicy pomysłów.

Dotychczas z sukcesem realizowaliśmy wiele projektów z budżetu obywatelskiego, które otrzymały poparcie mieszkańców Pragi. Warto wspomnieć o pomysle radnego Kamila Ciepieńko, dzięki któremu na pl. Hallera stanęła tętnia solankowa. To był znakomity pomysł – wokół tętni kwitnie dziś życie

towarzyskie, mieszkańcy się integrują, nie mówiąc już o dobroczynnym wpływie solanki na zdrowie. Uważam, że sprawdzone pomysły należy powielać i, tak jak w przypadku tętni, budować w innych lokalizacjach na Pradze.

Budowa kolejnej tętni solankowej, tym razem w kształcie rotundy na skwerze przy ul. Floriańskiej, doskonale wkomponowuje się w otoczenie, a co najważniejsze, miłośnicy korzystania z dobrodziejstwa zdrowotnego solanki nie będą musieli jeździć lub chodzić na pl. Hallera.

Floriańska to piękna praska ulica z ogromnym potencjałem, a budowa tętni zwiększy jej wyjątkowość.

Dodatkowo na Pradze powstanie nowe miejsce rekreacji i spotkań mieszkańców.

Jako rodowity prażanin i miłośnik tradycji Pragi chcę przywrócić gazowe latarnie na ul. Jadowskiej. Projekt polega na odtworzeniu latarni, które jeszcze kilka lat temu oświetlały tę ulicę. Obecnie, przekształcone na elektryczne, straciły swój urok i wartość historyczną. Latarnie wpisane są do rejestru zabytków. Ciekawostką jest to, że pani Elżbieta, która przez wiele lat je obsługiwała, czyli zapalała oraz gasiła, nadal mieszka przy ul. Jadowskiej.

Jest dla mnie bardzo ważne podtrzymanie pamięci historycz-

nej na Pradze. Dlatego zgłosiłem też projekt remontu bunkra przy ul. Jasińskiego. Bunkier jest ostatnim poniemieckim umocnieniem pozostałym na Pradze-Północ.

Dzięki remontowi bunkier będzie mógł przez kolejne lata stanowić świadectwo działań wojennych. Znajduje się w miejscu ogólnodostępnym, na rogu ulic Jasińskiego i Panieńskiej. Będzie też jednym z cennych turystycznie miejsc na Pradze. Zachowa pamięć o wojnie.

Pomysły powyższe to także szansa na zwiększenie turystycznej atrakcyjności Pragi, są to przecież miejsca i obiekty, które są ważne nie tylko dla naszej dziel-



nicy, lecz także warszawiaków czy turystów, których coraz więcej przybywa na prawy brzeg Wisły.

Droży prażanie i nie tylko, proszę, zapoznajcie się z moimi pomysłami, liczę, że przedstawione powyżej projekty znajdą Państwa uznanie i oddają Państwo na nie swój głos.

Zgłoszuję na: „Przywróćmy gazowe latarnie na Jadowskiej”, „Tętnia solankowa na skwerze przy Floriańskiej”, „Remont historycznego bunkra przy Jasińskiego”

# TO BYŁO UDERZENIE W URZĄD DZIELNICY

## TEMAT NUMERU

Jedna z urzędniczek praskiego urzędu poinformowała media, że jest szantażowana przez wiceburmistrza dzielnicy. Wyrok zapadł szybko, bez rozprawy i szansy na obronę. Wiceburmistrz złożył rezygnację. Dzisiaj się okazuje, że sam był szantażowany. Urzędniczka została dyscyplinarnie zwolniona z pracy, a sprawa trafiła do prokuratury.

PRZEMYSŁAW GRUZ

Afera wybuchła w maju. „Super Express” opisał dramat urzędniczki Wydziału Zasobów Lokalowych praskiego magistratu. Wiceburmistrz dzielnicy Dariusz Wolke miał obiecać kobiecie awans w zamian za korzyści o charakterze seksualnym. Dowodem miały być wiadomości SMS. Dzisiaj wiadomo już, że urzędniczka sprytnie manipulowała wybranymi wiadomościami. „Przegląd Praski” dotarł jednak do pełnej korespondencji, z której wynika, że to Wolke padł ofiarą mobbingu.

Afera, która wybuchła w urzędzie, dotknęła nie tylko najbliższych współpracowników wiceburmistrza, lecz także przede wszystkim jego rodziny. To za sprawą radnych opozycji, którzy postanowili wykorzystać moment dla własnych politycznych interesów. Jednym z radnych, który pierwszy postanowił publicznie oskarżyć wiceburmistrza Wolkego, był Grzegorz Walkiewicz, aktywista, który startował z komitetu Wygra Warszawa. – Ten człowiek odpowie za zniesławienie. Sprawa trafi do sądu – zapowiada Wolke.

Walkiewiczowi wtórował Jakub Żaczek z Komitetu Obrony Praw Lokatorów, który pojawił się na sesji z manekinem ośmieszającym wiceburmistrza.



– To nie samorządowcy, tylko politycy. Zamiast zająć się realnymi problemami, panowie bawią się w sędziów. Znamy to z Sejmu – komentowali mieszkańcy podczas sesji.

Presja społeczna była tak duża, że wiceburmistrz postanowił złożyć rezygnację ze stanowiska na czas postępowania, które miało udowodnić, że został pomówiony i zniesławiony. Zarząd dzielnicy zwrócił się wówczas do prezydenta Rafała Trzaskowskiego o powołanie zespołu, który wyjaśni, czy doszło do molestowania seksualnego lub mobbingu. Zespół kończy już swoją pracę. Wniosek ma zostać niebawem przedstawiony zarządowi dzielnicy.

Urzędniczka, która przekonywała, że była molestowana, wcześniej nikomu tego nie zgłosiła. Chętnie za to opowiadała o znajomości z wiceburmistrzem, która z czasem miała przerodzić się w mobbing, na łamach „Super Expressu”, „Telewizyjnego Kuriera Warszawskiego”, a także w programie „Alarm!” w TVP 1.

W 2017 r., po dwóch latach pracy na Pradze-Północ, Wolke objął urząd wiceburmistrza Śródmieścia. Rok później doszło do jednorazowej pikantnej wymiany wiadomości. Wolke tłumaczył, że korespondencja miała żartobliwy, a przede wszystkim prywatny charakter. Urzędniczka wysłała swoje nagie zdjęcia, o to samo prosiła wiceburmistrza. Namawiała go też na spotkanie. Ten jednak konsekwentnie odmawiał kobiecie.

Urzędniczka tłumaczyła później w mediach, że wysłała zdjęcia, bo bała się, że straci pracę w urzędzie. Przekonywała, że jest samotną matką i potrzebuje pieniędzy. Jednak Wolke nie miał wpływu na jej zatrudnienie, bo pracował w zupełnie innym miejscu.

Korespondencja nasiliła się ponownie zaraz po wyborach samorządowych w 2018 r., kiedy okazało się, że Wolke obejmie stanowisko wiceburmistrza Pragi. Urzędniczka w SMS-ie prosiła Wolkego, aby ten przywrócił ją na dawne stanowisko w Wydziale Zasobów Lokalowych (WZL). Okazało się, że kilka miesięcy wcześniej została nagłe przeniesiona do Wydziału Oświaty. – Jeśli ktoś z pracowników prosi o przeniesienie w ramach urzędu, to zarząd, o ile nic nie stoi na przeszkodzie, zazwyczaj pozytywnie przychyli się do prośby – tłumaczy Ilona Soja-Kozłowska, burmistrz Pragi-Północ. W WZL nie było jednak wolnych etatów. Dariusz Kacprzak, wiceburmistrz, który nadzorował ten wydział, obiecał, że zajmie się sprawą na początku 2019 r. Ta deklaracja nie wystarczyła. Prośby urzędniczki zaczęły być uciążliwe. SMS-y przychodziły nawet w nocy.

Błagam Cię poprzyciskaj jeszcze DK [Dariusz Kacprzak, wiceburmistrz odpowiedzialny za WZL – przyp. red.] bo mi się żyć nie chce

W tym samym czasie urzędniczka pisała też o kontroli wewnętrznej, która trwała w jej dawnym wydziale. Inspektorzy mieli sprawdzić, czy urzędnicy nie wykorzystują programów ewidencji ludności do celów prywatnych. Z nieznanych jeszcze przyczyn żaliła się wiceburmistrzowi, że obawia się wyników kontroli.

Sprawdzają cały wydział od początku roku...

Wiesz jakie nerwy!!!

Boję się

Z każdym dniem urzędniczka coraz silniej naciskała na Wolkego, a SMS-y zaczęły przybierać ostrzejszy, rozkazujący ton.

Kiedy wrócę na odpowiednie stanowisko w WZL

Przekazałeś mu [Kacprzakowi – red.] że mam tam zaraz wrócić?

Limit się skończył mam dość tej vegetacji

Gdy zarząd w końcu zajął się sprawą przeniesienia, urzędniczka z Wydziału Oświaty trafiła do Wydziału Sportu. Dziękowała, przekonywała, że jest szczęśliwa, ale zaraz potem znów zaczęła wysyłać SMS-y.

Ja chce dla sportu pokoje i dla siebie ładny [...] błagam

[...] jeszcze będę mordować o głównego specjalistę. Może Ty się wstawisz ???

W tym samym czasie pracę kończyli inspektorzy z kontroli wewnętrznej urzędu. Obawy urzędniczki były uzasadnione. Okazało się, że kobieta wynosiła z urzędu dokumenty, tzw. dane wrażliwe mieszkańców. Sprawdziła też radnych dzielnicy: ich miejsce zamieszkania, stan cywilny, majątek. Wpadła rok temu, gdy przez przypadek dokumenty swojego męża znalazła jedna z naczelniczek.

Nie wiadomo, dlaczego już wtedy nie została zwolniona z pracy. Zarząd dzielnicy, z burmistrzem Wojciechem Zabłockim na czele, zdecydował o przeniesieniu urzędniczki do Wydziału Oświaty. Przezornie zlecono jednak kontrolę w jej dawnym wydziale, która – jak się później okazało – skończyła się dla urzędniczki paragrafem 52, czyli dyscyplinarnym zwolnieniem z pracy.

Co ciekawe, próba pomówienia wiceburmistrza i fakt wynoszenia dokumentów z urzędu to nie wszystko. Zaraz po doniesieniach medialnych w urzędzie niespodziewanie pojawili się rodzice byłego partnera urzędniczki. Poinformowali zarząd dzielnicy, że urzędniczka wyniosła też ich dokumenty. Założyli też sprawę o nękanie, zaś kobieta wcześniej oskarżyła ich syna o gwałt.

To pierwsza tak duża afera w praskim urzędzie. Dariusz Wolke, oskarżony przez radnych o mobbing, wróci niebawem na swoje stanowisko. Urzędniczka, która próbowała pomówić wiceburmistrza, będzie teraz tłumaczyć się policji.

## DEPESZE Z PRAGI

### Drugie życie kamienicy

Przedwojenna, trzypiętrowa kamienica przy ul. Łochowskiej 37 odzyskała dawny blask. Inwestycja, przeprowadzona w ramach rewitalizacji obszaru Szmulowizna, kosztowała 1,56 mln zł. Budynek znajduje się w zasobie komunalnym dzielnicy.

### Rozpada się pomnik nad Wisłą

Zapomniany pomnik kościuszkowców przy Porcie Praskim systematycznie pada ofiarą wandal. Wyrwane płyty i graficzne bohemy przypisuje się użytkownikom terenu wokół pomnika – amatorom jazdy na desce i rolkach. Co ciekawe, wszystko dzieje się pod okiem policjantów z Komisariatu Policji Rzeczej.

### Nowe place zabaw dla dzieci

Najmłodszy mieszkańcy Pragi mają powody do zadowolenia. W ostatnim czasie przy ulicach Radzyńskiej i Białostockiej oraz przy ul. Kotsisa zmodernizowano place zabaw. Pojawiły się m.in. nowe urządzenia do zabawy. To nie koniec inwestycji. Jeszcze w tym roku, w sąsiedztwie nowego placu zabaw na Starej Pradze, powstanie park kieszonkowy, czyli niewielki zieleń. Są już gotowe chodniki i mała architektura, teraz czas na zielen.

### Przebudowa skrzyżowania

Drogowcy analizują oferty, które wpłynęły na przebudowę skrzyżowania al. Solidarności i ul. Szwedzkiej. Do postępowania zgłosiły się cztery firmy. Ich propozycje mieszczą się w przedziale od 2,7 do 4,1 mln zł. Jeśli Zarząd Dróg Miejskich rozstrzygnie przetarg, wykonawca będzie miał czas do 15 grudnia 2019 r. na zakończenie prac.

### Rodzinne centrum na placu

Na pl. Hallera ma powstać centrum dla rodzin. Zarząd Gospodarowania Nieruchomościami ogłosił konkurs ofert na najem jednego z największych lokali użytkowych na Pradze. Wcześniej przeprowadził w nim remont. Powierzchnia lokalu to prawie 480 mkw, a minimalny czynsz wynosi 15 zł/mkw. W przeszłości mieściły się tu legendarne Delikatesy.



# KACPRZAK: JESTEŚMY GOTOWI NA NOWY ROK SZKOLNY

## OŚWIATA

**Rozmawiamy z Dariuszem Kacprzakiem, wiceburmistrzem dzielnicy Praga-Północ odpowiedzialnym za oświatę, o inwestycjach i remontach prowadzonych w szkołach i przedszkolach na Pradze.**

PRZEMYSŁAW GRUZ

**To już druga kadencja samorządu, w której jest pan odpowiedzialny za oświatę w naszej dzielnicy.**

Bardzo się cieszę, że ponownie mogę pracować na rzecz mieszkańców Pragi-Północ i dbać o to, by nasi młodzi mieszkańcy mieli jak najlepsze warunki do rozwoju edukacyjnego. Swoją misję mogę kontynuować dzięki mieszkańcom Pragi, którzy tak licznie w wyborach głosowali na lokalnych przedstawicieli ze Stowarzyszenia Kocham Pragę, z którego rekomendacji zostałem po raz drugi zastępcą burmistrza.

**Jak przebiegły remonty w placówkach oświatowych?**

Sądząc po liczbie przeprowadzonych remontów, wydaje się, że całkiem dobrze i sprawnie. Ciężko ocenić, czy można było zrobić coś lepiej, gdy pracuje się na budżecie i planie remontów przygotowanym de facto przez poprzedników. Pierwszy rok nowej kadencji jest zazwyczaj kontynuacją pracy już wcześniej zaplanowanej. W kilku

przypadkach dokonałem jedynie jej korekty. Z perspektywy dnia dzisiejszego mogę stwierdzić, że na słowa uznania zasługują pracownicy Wydziału Infrastruktury, którzy dopilnowali, by wszystkie zadania zostały wykonane w terminie.

**Które z placówek zostały objęte remontami?**

W 2019 r. przeprowadzono remont sanitariatów oraz sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 258 przy ul. Brechta 8 za kwotę 185,5 tys. zł. Koniecznością była wymiana nawierzchni placu zabaw w Przedszkolu nr 167 przy ul. Strzeleckiej 16 – przemawiały za tym względy bezpieczeństwa dzieci. Na ten remont wydaliśmy z budżetu dzielnicy 65 tys. zł. W Przedszkolu nr 217 przy ul. Szymanowskiego 4A przeprowadzono remont pomieszczeń kuchennych za kwotę 52 370 zł.

Dbając też o poprawę standardu placówek przeznaczonych dla młodzieży, w Zespole Szkół nr 14 przy ul. Szanajcy 5 wyremontowaliśmy podłogi na korytarzu oraz w kilku salach, koszt to 78,9 tys. zł. W LXXVI Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Kowelskiej 1 Wydział Infrastruk-

tury wyremontował podłogi na korytarzach parteru, I i II piętra – na ten cel przeznaczaliśmy 294 794 zł.

Zdecydowanie droższym remontem objęty został Zespół Szkół nr 73 przy ul. Burdzińskiego 4, gdzie za kwotę 989 521 zł wymieniono instalację ciepłej i zimnej wody, kanalizację oraz przeprowadzono remont łazienek. Dostosowaliśmy do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych budynek szkoły podstawowej przy ul. Sierakowskiego 9 (536 589 zł), wykonano adaptację pomieszczeń na sale komputerowe w budynku Zespołu Szkół nr 14 przy ul. Szanajcy 17/19 (98 tys. zł) w celu przygotowania sal komputerowych do prowadzenia zajęć technicznych w zawodzie technika grafiki i poligrafii cyfrowej.

W tym roku zostanie jeszcze wymieniona stolarka drzwiowa na parterze w Przedszkolu nr 169 przy ul. Namysłowskiej 11.

**Jak widać, dzielnicą sporo inwestuje w placówki oświatowe. Z tego, co pamiętam, za pana poprzedniej kadencji zmieniło się podejście do kwestii wyglądu placówek oświatowych i konieczności ich dostosowywania do obecnych potrzeb i oczekiwań.**

Tak, to prawda. Pamiętam, jak budżet na remonty i inwestycje, za moją namową, został podniesiony o ok. 400 proc. Mam nadzieję, że Państwo będący rodzicami widziecie już efekty tych inwestycji.

Oczywiście nie spoczywamy na laurach. Pracownicy urzędu rozpoczęli prace nad kolejnymi remontami – zawarto umowy na wykonanie dokumentacji projek-

Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Kowelskiej 1 i remont dachu w budynku Zespołu Szkół nr 11 przy ul. Ratuszowej 13.

Rozpoczęto nowe procesy inwestycyjne, w tym zawarto umowę na wykonanie dokumentacji projektowej kompleksowego remontu budynku Przedszkola nr 167 przy ul. Strzeleckiej 16, projektu budowlanego i wykonawczego dla kompleksu



towej na: remont elewacji, kominów i wymiany ław kominarskich w VIII Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Jagiellońskiej 38, remont pomieszczeń w celu dostosowania do aktualnych przepisów przeciwpożarowych budynku LXXVI

sportowego wraz z halą sportową przy Szkole Podstawowej nr 73 przy ul. Białostockiej 10/18 czy na podłączenie budynku Zespołu Szkół nr 40 przy ul. Objazdowej 3 do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz likwidację kotłowni olejowej.

REKLAMA



**Lokale usługowe na sprzedaż**

ul. Mała 3 - 140 m2, ul. Mała 1 - 80 m2, ul. Ząbkowska 14 - 100 m2

tel. 606 168 884, e-mail: kontakt@nordic-hd.pl

[www.nordic-hd.pl](http://www.nordic-hd.pl)



# METRO ZMIENIA KOMUNIKACJĘ

## KOMUNIKACJA

**W tym roku pociągi metra pojadą nowym odcinkiem II linii od Dworca Wileńskiego do stacji Trocka. Podziemna kolejka przyniesie też zmiany w komunikacji naziemnej.**

WITOLD KOŁODZIEJ

Zmiany, o których piszemy poniżej, zostaną wprowadzone po kilku dniach od uruchomienia nowego odcinka metra, w weekend, tak aby wszyscy mieszkańcy mieli czas zapoznać się z nowymi trasami. Przedstawiamy zmiany w kursowaniu autobusów, które dotyczą przede wszystkim mieszkańców Pragi-Północ.

**120** Trasa linii zmieni się, ale nie na praskim odcinku (Radzyńska – al. Solidarności – Dw. Wileński – Targowa – Kijowska – DW. WSCHODNI (KIJOWSKA)).

**160** Trasa zostanie wydłużona na Białąkę Wschodnią. Odcinek praski pozostaje bez zmian (al. Solidarności – Dw. Wileński – al. Solidarności – Radzyńska).

**162** Autobusy linii 162 nie będą jeździły na części trasy, która pokrywa się z metrem i dojadą do pętli pl. Hallera, poprawiając połączenie pl. Hallera – Dw. Wileński. **Przebieg trasy:** EC SIEKIERKI – Augustówka – R. Statkowskiego – Gołkowska – Powsińska – Czerniakowska – Szwoleżerów – Myśliwiecka – Rozbrat – L. Kruczkowskiego – Tamka – most Świętokrzyski (powrót: most Świętokrzyski – Zajęcza – Topiel – L. Kruczkowskiego) – Wybrzeże Szczecińskie – S. Okrzei (powrót ks. I. Kłopotowskiego) – Targowa – Ratuszowa – Dąbrowszczaków – PL. HALLERA (powrót: Dąbrowszczaków – Inżynierska – Wileńska – Targowa). Częstotliwość kursowania linii 162 się nie zmieni.

**169** Trasa linii się nie zmieni. Autobusy linii 169 kursować będą przez cały tydzień co 20 minut.

**170** Trasa oraz częstotliwość kursowania linii się nie zmieni.

**212** Dojazd do stacji metra Trocka z ulic: Gilarskiej, Samarytanka i Z. Jórskiego zapewnią autobusy linii 212 na nowej dłuższej trasie. Linia ta zastąpi linię 120 w relacji Zacisze – wschodnie Bródno – CH Targówek.

**Przebieg trasy:** CH TARGÓWEK – Głębocka – św. Wincentego – Gilar ska – Samarytanka – Z. Jórskiego

– Radzyńska – Trocka – METRO TROCKA – Pratulńska – Handlowa – Myszkowska – Barkocińska – M. Ossowskiego – Kołowa – św. Wincentego – 11 Listopada – Namysłowska (powrót: Namysłowska – S. Starzyńskiego) – K. Szymanowskiego – PL. HALLERA.

Autobusy linii 212 kursować będą co 12 minut w godzinach szczytu oraz co 20 minut poza szczytem i w święta.

**227** Linia 227 zostanie zastąpiona przez metro oraz nową linię 269 (linia będzie dowozić mieszkańców Bródna do stacji metra Trocka).

**327** Linia 327 zostanie zlikwidowana.

**412** Linia będzie połączona z E-7 na zmienionej trasie. Autobusy 412 połączą Lewandów, ul. Oknicką, Głębocką z Dworcem Wileńskim i Dworcem Wschodnim.

**Przebieg trasy:** GRODZISK – Głębocka – L. Berensona – Oknicka – Lewandów – Głębocka – Toruńska – Marki: al. Armii Krajowej – al. marsz. J. Piłsudskiego – Warszawa: Radzyńska – al. Solidarności – Dw. Wileński – Targowa – Kijowska – DW. WSCHODNI (KIJOWSKA). Autobusy linii 412 kursować będą co 20 minut w godzinach szczytu.

**512** Trasa linii 512 zostanie wydłużona do Dworca Wschodniego.

**Przebieg trasy:** GILARSKA – Gilar ska – Rolanda – Codzienna – Młodzieńcza – Radzyńska – al. Solidarności – Dw. Wileński – Targowa – Kijowska – DW. WSCHODNI (KIJOWSKA).

Częstotliwość kursowania linii 512 się nie zmieni.

**517** Autobusy tej linii będą jeździły na krótszej trasie, ograniczonej tylko do Ursusa i śródmieścia Warszawy.

**527** Linia zostanie skrócona, będzie kursowała tylko na odcinku Grodzisk – Targówek.

**E-7** Linia będzie połączona z linią 412 na zmienionej trasie. Autobusy 412 połączą Lewandów, ulice Oknicką i Głębocką z dworcami Wileńskim i Wschodnim.

**140 340 738** Autobusy linii 140, 340, 738 jadące od strony Marek będą kończyły trasy przy stacji metra Trocka. Pasażerowie podróżujący w kierunku dworców Wileńskiego i Wschodniego będą mieli możliwość przesiadki w ciągu ul. Radzyńskiej do często kursujących linii 412 i 512.



# JEST SZYBKO I SPRAWNIE

## URZĄD

**Okres wakacji to tradycyjnie już najbardziej pracowity czas dla pracowników Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia praskiego urzędu. W lipcu rozpoczął się nowy okres składania wniosków w formie elektronicznej o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego „500+”, świadczeń rodzinnych i świadczenia „Dobry start”, a od sierpnia także wniosków w formie papierowej.**

WALDEMAR KRAK

Pierwszego dnia do wydziału wpłynęło ponad tysiąc wniosków. Każdy wymagał wydrukowania, zarejestrowania, zweryfikowania i wczytania do systemu obsługującego świadczenia. Niestety, ok. 30 proc. wniosków zostało niepoprawnie wypełnionych lub wymagało weryfikacji w innych jednostkach na terenie kraju, ponieważ

ników urzędu z innych komórek organizacyjnych, tj. z Wydziału Budżetowo-Księgowego, Wydziału Administracyjno-Gospodarczego i Wydziału Obsługi Rady Dzielnicy. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu wszystkich pracowników urzędu Praga-Północ uzyskała najlepszy wynik w Warszawie, jeśli chodzi o realizację składanych wniosków. Tak! Praga-Północ wyprzedziła inne dzielnice Warszawy.



wnioski składały również osoby jedynie zameldowane na terenie Pragi-Północ, a zamieszkujące i pobierające inne świadczenia w miejscu zamieszkania. Wymagało to dodatkowej pracy urzędników.

Obsługą tych dwóch form wsparcia zajmowali się wszyscy pracownicy wydziału, także ci, którzy na co dzień zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Niestety, urząd dzielnicy nie otrzymał nowych etatów, mimo znacznie zwiększonych zadań. Sprawne rozpatrywanie wniosków jest zadaniem priorytetowym, w związku z czym urzędnicy pracowali w godzinach nadliczbowych, także w soboty, mimo okresu urlopowego, jednocześnie wykonując swoje standardowe zadania bez opóźnień. Zarządu dzielnicy wsparł realizację tego zadania, oddelegowując pracow-

Jak poinformował wiceburmistrz Dariusz Kacprzak, odpowiedzialny za cały proces, prawidłowo złożone wnioski rozpatrywane są na bieżąco. Do dnia dzisiejszego wpłynęło 5899 wniosków o świadczenie wychowawcze i 3934 wnioski o świadczenie „Dobry start” (łącznie 9833 wnioski). Należy także wskazać, że jednocześnie wpłynęło już ponad 1000 wniosków o świadczenia rodzinne, które wymagają ustalania dochodu rodziny, co wiąże się z koniecznością weryfikacji wielu dokumentów, wezwań i obsługi interesantów.

– Pracownicy Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia są dobrze merytorycznie przygotowani do pracy i dokładają wszelkich starań, aby wnioski były rozpatrywane w ustawowych terminach, a wypłaty odbywały się zgodnie z harmonogramem – zapewnia Bożena Polak, naczelnik wydziału.



# PAWEŁ LISIECKI

## — POSEŁ Z PRAGI

### ROZMOWA

**Rozmowa z Pawłem Lisieckim, byłym burmistrzem Pragi-Północ, obecnie posłem na Sejm RP i wiceprzewodniczącym Komisji Weryfikacyjnej.**

REDAKCJA

**Pełniąc funkcję radnego i burmistrza, był Pan doceniany za stały kontakt z mieszkańcami. Czy jako poseł ma Pan czas na spotkania z warszawiakami?**

Zawsze stawałem na bezpośredni kontakt z mieszkańcami i tak jest również obecnie. W trakcie dyżurów poselskich przyjąłem osobiście ponad 1500 osób. W moich biurach poselskich przy ul. Targowej 46 oraz przy ul. Nagodźców 2 na Białołęce udzielane są porady prawne m.in. z zakresu prawa pracy, pomocy społecznej, spraw mieszkaniowych. W wyniku interwencji zgłaszanych do mnie osobiście i do mojego biura zostało wystosowanych do instytucji publicznych ponad 1 tys. pism, w których interweniowałem w sprawach przez mieszkańców.

**Dobiega końca VIII kadencja Sejmu RP, to dobry czas na krótkie podsumowanie dotychczasowej działalności. Czym zajmował się Pan w ostatnich latach?**

Ostatnie lata to okres intensywnej pracy na rzecz warszawiaków i rozwoju Polski. Jako radny, a następnie burmistrz spotykałem się z wieloma problemami mieszkańców. Część z nich wymagała zmian w prawie. Przykładem jest

przekształcenie użytkownika wieczystego w prawo własności. Udało się tego dokonać w 2018 r. i już od

stycznia br. użytkownicy wieczności stali się właścicielami gruntów pod swoimi mieszkaniami, a warszawiacy zyskali 98-procentową bonifikatę.

**Kolejnym przykładem może być reprivatyzacja?**

Tak, dopiero ustawowe powołanie Komisji Weryfikacyjnej powstrzymało proces „dzikiej” reprivatyzacji warszawskich kamienic i ukróciło dramat tysięcy lokatorów. W komisji wydaliśmy ponad 170 decyzji o przyznaniu odszkodowania lub zadośćuczynienia lokatorom, na kwotę ponad 5 mln zł. Władze Warszawy niestety nadal próbują torpedować prace komisji.

**W obecnej kadencji udało się prowadzić wiele projektów społecznych i gospodarczych. Które ocenia Pan jako najważniejsze?**

Najważniejszym celem wszystkich zmian była poprawa sytuacji polskiej rodziny. Innowacyjne Programy „500+” i „Wyprawka ucznia” przynoszą już efekty. Obywatele odczuli wzrost wynagrodzeń i poprawę na rynku pracy. Seniorzy mogą korzystać z darmowych leków, a domowy budżet wsparła wypłata 13. emerytury. Wszystkie projekty społeczne udało się zrealizować dzięki skutecznej walce z mafią wyłudzącą podatek VAT. Przed nami projekty obniżające obciążenia podatkowe: 0 PIT dla „Młodych” i zmniejszenie stawki PIT z 18 do 17 proc.

## POLECAMY

### KSIAŻKI

**Opowiadanie Marcina Dyjańskiego pt. „Dzień alpagi i inne opowiadania z Pragi” to autentyczne historie i postaci z Pragi II, zawieszone w klimacie nieco baśniowym.**



Dyjański mitologizuje Pragę i bohaterów, nadaje opowiadaniom inny wymiar. Jest to proza z gatunku realizmu magicznego. Bohaterowie są prawdziwi, dla niektórych do rozszyfrowania. Z książki wyłania się Praga II późnej PRL, a sam plac Leńskiego to jakby centrum wszechświata. No i oczywiście w owym centrum mieści się słynne rondo Starzyńskiego ze swoim niepowtarzalnym klimatem, który (niestety lub stety) odchodzi.

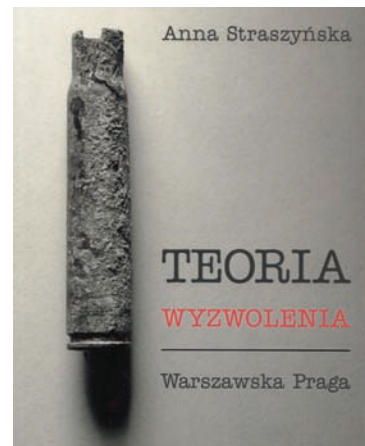
„Dzień alpagi i inne opowiadania z Pragi” to druga książka tego autora o Pradze. Poprzednia pt. „Tam, gdzie pogrzebany jest pies” też opisuje autentycznych ludzi i wydarzenia. „Dzień alpagi...” jest do nabycia w internecie oraz księgarniach Tarabuk przy Nowym Świecie i w Pałacu Kultury.

**„Świat polskiej szlachty” to kolejna, bogato ilustrowana publikacja pod auspicjami Fundacji im. XBW Ignacego Krasickiego i patronatem serwisu RaportCSR.pl. Autorzy przedstawiają kilkadziesiąt sylwetek polskich ziemian, arystokratów, osób związanych z kulturą i tradycją szlachecką.**

Książka zawiera sylwetki ludzi żyjących na przestrzeni ponad 400 lat, których dokonania godne są szczególnej uwagi. Nawet jeśli niektórzy z nich mierzyli zbyt wysoko, stawiali sobie zbyt ambitne cele i ostatecznie ponieśli porażkę – i tak zasłużyli na naszą pamięć. Bez nich i bez ich dzieła Polska nie byłaby tym, czym jest. Ani my nie byłibyśmy tymi ludźmi, którymi dziś jesteśmy. Książka jest do kupienia w dobrych księgarniach internetowych.



**Wszystko ma swój początek, czas i miejsce, w którym zaczyna istnieć. Uciśniony naród, walczący ostatkiem sił o wolność i czekający na wyzwolenie, które nie przychodzi, nie zapomina. Nie zapominają tego też mury i ulice.**



Po wejściu Armii Czerwonej na Pragę wyzwolenie przyszło tylko w wydźwięku propagandy, która wraz z rozwijającymi się prężnie aparatami represji nabierała rozpędu i siała postrach na ulicach. Na lewym brzegu Wisły dogorywało powstanie, kiedy w tym samym czasie prawa, niestrawiona w pożodze wojennej strona miasta była już w szponach nowego okupanta. Praskie piwnice wypełnił krzyk torturowanych ludzi. Komunizm dla Warszawy zaczął się na Pradze-Północ.

„Teoria wyzwolenia. Warszawska Praga” to książka, która uwalnia krzyk murów i obnaża funkcje jakie pełniło wiele praskich kamienic. To katalog miejsc związanych z reżimem komunistycznym na Pradze, miejsc, w których znajdowały się areszty, biura i kwatery oprawców. To zbiór ludzkich wspomnień ilustrowany zdjęciami. Książkę można kupić m.in. na Allegro.



# PRAGA HITLERA I STALINA

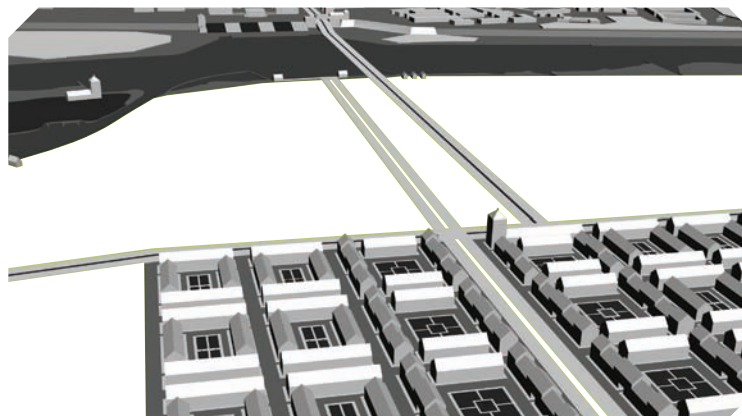
## HISTORIA

**Dwóch najgroźniejszych ludzi ostatnich kilkuset lat, Hitler i Stalin, szczególnie upodobało sobie jedno miejsce. I aż trudno uwierzyć, że była nim właśnie Warszawa. Ich nienawiść wyrażała się w prosty sposób, poprzez zniszczenie i zerwanie jakichkolwiek więzi z historią i kulturą narodu, poprzez nowy, tworzony od podstaw obraz miasta.**

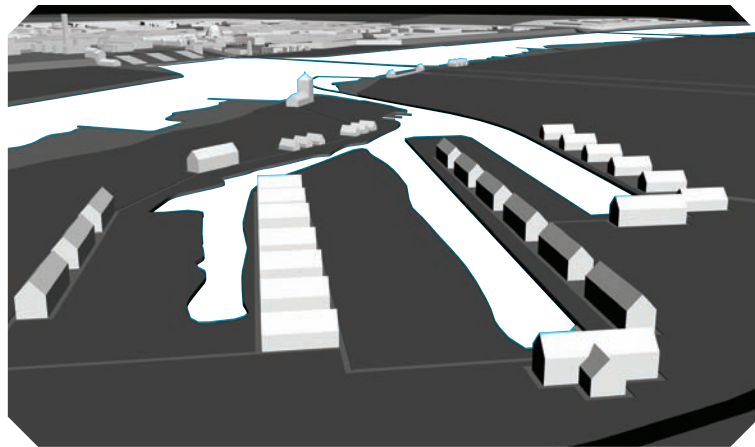
PRZEGŁADPRASKI.PL

Ich chore ambicje zweryfikowała jednak historia. A jednak, co by się stało z naszym miastem, gdyby to hitlerowcy wygrali wojnę? Albo swoje plany architektoniczne mógł do końca, w latach 50., wprowadzić Stalin? Jak wyglądałaby Warszawa... Jak wyglądałaby Praga?

Na to pytanie starała się odpowiedzieć Aleksandra Polisieńczak. „Przegląd Praski” dotarł do niezwykle multimedialnej prezentacji, polegającej na stworzeniu wirtualnego miasta, zgodnie z wytycznymi stalinowskich i hitlerowskich architektów. Projekt zakładał możliwość patrzenia na Warszawę z punktu widzenia mieszkańca, wędrującego z jednej części miasta do innej, przemierzającego się pomiędzy wizualizacjami miasta z różnych okresów jego XX-wiecznej historii.



Die neue deutsche Stadt Warschau, czyli Nowe niemieckie miasto Warszawa, to zniszczony Zamek Królewski, a zamiast



niego ogrody i przykryta kopuła Hala Ludowa i wieżowiec na pl. Piłsudskiego...

– Stalinowska wizja to miniatura Moskwy – mówi autorka projektu. – Plan zakładał wyburzenie ocalałych zabytkowych części Warszawy i „bardziej radziecki” kształt Pałacu Kultury.

Plan niemieckiej Warszawy zakładał 10-krotnie zmniejszone miasto, które miało obejmować obszar 6 km kw. zabudowań, zasiedlone przez Niemców. Praga była prze-

znaczona dla Polaków, a jej obszar miał wynosić jedynie 1 km kw. W projekcie Polisieńczak architektura Pragi przyjmuje aż nadto opresyjne formy koszarowej zabudowy. Równoległe lub prostopadłe uszeregowane kształty identycznych budynków i „nieskazitelną” porządek.

Tytuł projektu to „Wartopia”, wcale nieprzypadkowe jest połączenie dwóch słów: „Warszawa” i „utopia”...

Zdjęcia: Widok na Port Praski i Osiedla Praskie (Aleksandra Polisieńczak, Wartopia I, Berlin: 518, Moskwa: 1122. Dzięki uprzejmości Galerii Le Guern.

## STRATY WOJENNE WARSZAWSKIEJ PRAGI

**W listopadzie 2004 r. Urząd m.st. Warszawy wydał specjalny dokument pt. „Raport o stratach wojennych Warszawy”. W raporcie została określona wartość strat poniesionych przez miasto i jego mieszkańców w czasie niemieckiej agresji. Postanowiliśmy sprawdzić, jak ucierpiała Praga.**

Z raportu wynika, że straty wojenne w samej tylko zabudowie na Pradze i Saskiej Kępie to prawie 130 mln zł (wartość z 1939 r.). Według wyliczeń ówczesna kubatura wynosiła 5854 m sześć., z czego Niemcy zniszczyli 2067 tys. m sześć.

W „Raporcie...” są też wymienione dwa praskie kościoły, których starty wyceniono na 4698 799 zł. Najbardziej ucierpiała katedra św. Floriana, zniszczono ok. 70 proc. zabudowy katedry. Kościół MB Loretańskiej przy ul. Ratuszowej w ucierpiał w ok. 40 proc.



# NIE DAJ SIĘ GRYPIE!

## ZDROWIE

**Deszcz, wiatr i przenikliwe zimno sprzyjają zachorowaniom na grypę. Nie wystarczą ciepłe szaliki, czapki i tabletki z witaminami. Najskuteczniejszym sposobem zapobiegania tej chorobie są szczepienia ochronne.**

GRAŻYNA PRASEK

Grypa jest wywoływana przez wirusy, przez które bardzo łatwo się zarazić. Wystarczy, że chora osoba kichnie lub kaszlnie, a my będziemy obok. Wirusy przenoszą się drogą kropelkową, co oznacza, że są rozpylane w powietrzu.

Najczęstszymi objawami są: temperatura powyżej 38 stopni Celsjusza, ból mięśni, stawów, głowy, nagłe wystąpienie kaszlu. Warto wiedzieć, że u 7 proc. pacjentów, którzy zachorowali na grypę, dochodzi do powikłań. Do najczęstszych należą te związane z układem oddechowym i krążeniowym. Największe ryzyko wystąpienia powikłań występuje u małych dzieci do pięciu lat i osób powyżej 65. roku życia, dlatego tak ważna jest profilaktyka.

Szczepienia powinny być prowadzone przed okresem zwięk-

szzonej zachorowalności na grypę. Dla seniorów, czyli osób powyżej 65 lat, szczepionki są refundowane ze środków samorządowych. Osoby poniżej tego wieku mogą wykonać szczepienie odpłatnie, koszt to około 30 zł. Pamiętajmy, żeby wcześniej odwiedzić lekarza pierwszego kontaktu, od którego otrzymamy potrzebne skierowanie.

Należy podkreślić, że wszystkie szczepionki dostępne na polskim rynku nie zawierają żywych wirusów. Nie są więc zdolne do wywołania choroby, a ich zadaniem jest zwiększenie naszej odporności.

Szczepienia są najsilniejszym orężem w zapobieganiu chorobom zakaźnym. Nasz organizm reaguje już w ciągu kilku dni po szczepieniu, zaś w pełna odporność rozwija się w ciągu dwóch tygodni.



## BEZPŁATNE SZCZEPIENIA

**Ruszył program bezpłatnych szczepień przeciwko grypie dla seniorów. Na Pradze-Północ osoby, które ukończyły 65. rok życia, będą mogły zaszczepić się w dziewięciu placówkach.**

Z bezpłatnych szczepień mogą skorzystać warszawiacy, którzy ukończyli 65. rok życia, są zameldowani na stałe lub czasowo w stolicy, rozliczają podatek dochodowy (PIT) w warszawskich urzędach skarbowych.

Celami programu są zapobieganie przypadkom zachorowań na grypę wśród populacji z grupy podwyższonego ryzyka (osób od 65. roku życia) oraz profilaktyka powikłań pogrypowych, m.in. zapalenia płuc i oskrzeli, zapalenia ucha oraz zaburzeń pracy serca

Wykaz placówek, w których możesz bezpłatnie zaszczepić się przeciwko grypie:

Przychodnie lekarskie SZPZLO: Dąbrowszczaków 5A, Radzymińska 34, Jagiellońska 34, Otwocaka 1, Gilara 23 oraz placówki prywatne: Grupazdrowie, Szymanowskiego 6 lok. 61A; Specjalistyczna Przychodnia Lekarska VITAMED, ul. Wileńska 18; MED-System NZOZ, ul. Kijowska 11 i Corten Medic Praga, ul. Kijowska 1.





ODWIEDŹ  
ZOO

U NAS ZJEDZ  
COŚ DOBREGO

## ZAPRASZAMY DO STREFY RESTAURACYJNEJ

czynnej w każdą niedzielę od 10:00 do 20:00

szczegóły na [www.galeriawilenska.pl](http://www.galeriawilenska.pl)